

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/368/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114229077
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114229077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľa: E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. X, W., právne zastúpený: Mgr. Pavlína Jancová, advokát, so sídlom W., I. T. XXXX/XX, proti odporkyňi: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. X, W., v konaní o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/279/2014-37 zo dňa 12. januára 2015, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 17C/279/2014-37 zo dňa 12. januára 2015 mení tak, že odporkyňa je povinná platiť navrhovateľovi manželské výživné vo výške 100,- eur mesačne s účinnosťou odo dňa 05. septembra 2014 do 30. apríla 2015.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na výživnom za obdobie od dňa 05. septembra 2014 do 30. apríla 2015 v sume 786,66 Eur a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina uložil odporcovi platiť manželské výživné navrhovateľovi vo výške 100,00 Eur mesačne s účinnosťou od 05.09.2014 vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. Odporcovi tiež uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 05.09.2014 do 31.01.2015 vo výške 486,66 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že účastníci konania sú manželka, avšak spolu nežijú. Navrhovateľovi sú vyplácané dôchodkové dávky vo výške 265,80 Eur. Pokiaľ sa týka odporkyne, z potvrdenia Daňového úradu Žilina vyplýva, že za rok 2013 ako daňový subjekt dosiahla príjmy zo závislej činnosti v zahraničí v Rakúsku úhrnný príjem 10.730,00 Eur. Navrhovateľ sa v prejednávanej veci domáhal voči odporkyňi platenia manželského výživného v sume 300,00 Eur mesačne s odôvodnením, že je invalidný dôchodca, pričom zo svojho invalidného dôchodku nestačí pokrývať všetky náklady spojené s užívaním bytu. Odporkyňa, ktorá je jeho manželka, sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, našla si priateľa, avšak doposiaľ s navrhovateľom nie sú rozvedení. Z titulu rodinno-právneho vzťahu má odporkyňa voči navrhovateľovi zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorú si však neplní. Po vykonanom dokazovaní sa okresný súd stotožnil s tvrdeniami navrhovateľa, že v danom prípade boli splnené zákonné predpoklady pre určenie manželského výživného (§ 71 ods. 1 Zákona o rodine), avšak nie až v takej výške, ako pôvodne

navrhovateľ žiadal. Vychádzajúc z priemerného mesačného príjmu odporkyne v sume 894,00 Eur po odpočítaní jej výdavkov na byt, príjmu navrhovateľa 265,80 Eur mesačne, po odpočítaní aj jeho výdavkov spojených s bývaním dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach odporkyne prispievať mesačne navrhovateľovi na výživu sumou 100,00 Eur. Túto sumu považoval prvostupňový súd za primeranú k zabezpečeniu a uspokojovaniu životných potrieb navrhovateľa. Počiatok stanovenia a plynutia vyživovacej povinnosti určil odo dňa podania návrhu, t. j. k 05.09.2014 (§ 77 ods. 1 zákona o rodine). Súčasne súd určil aj povinnosť zaplatiť zameškané výživné v sume 486,66 Eur za obdobie od 05.09.2014 do 31.01.2015 (t. j. do konca mesiaca, v ktorom bol rozsudok vyhlásený (4 mesiace a 26 dní). S poukazom na uvedené, vo zvyšnej časti okresný súd navrhovateľa zamietol. Pokiaľ odporkyňa v konaní tvrdila, že navrhovateľ si podal návrh zo špekulatívnych dôvodov, ktoré majú pôvod v jeho chovaní, s uvedeným sa súd nestotožnil, keďže s poukazom na výsledky vyplývajúce z vykonaných dôkazov dospel k záveru, že zákonné predpoklady pre určenie manželského výživného splnené boli. Navyše odporkyňa vo vzťahu k ňou tvrdeným skutočnostiam neprodukovala žiaden relevantný dôkaz. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), keď s poukazom na čiastočný úspech toho - ktorého účastníka, žiadnemu z nich nepriznal právo na náhradu trov konania. Keďže u odporkyne neboli zistené dôvody na oslobodenie od súdneho poplatku, okresný súd ju zaviazal s poukazom na navrhovateľov úspech v konaní, na zaplatenie súdneho poplatku za návrh vo výške 72,00 Eur (§ 7 ods. 5, položka 8, písm. a) 2% z ceny Sadzobníka súdnych poplatkov).

Proti vyššie uvedenému rozsudku podali odvolanie tak navrhovateľ, ako aj odporkyňa.

Navrhovateľ v podanom odvolaní odvolací súd žiadal, aby rozsudok okresného súdu zmenil tak, že jeho návrhu v časti určenia manželského výživného v plnom rozsahu vyhovie. Prvostupňovému súdu vytyka, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež nesprávne právne posúdenie veci. V ďalších podrobnostiach s poukazom na svoje odôvodnené potreby ako invalidného dôchodcu a na schopnosti, možnosti a majetkové pomery jeho manželky nesúhlasil so súdom určeným výživným v sume 100,00 Eur mesačne. Súd tým, že určil výživné v nižšej ako navrhovateľom požadovanej sume, nepostupoval v súlade so ust. § 71 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého má byť rozsah výživného určený tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká.

Odporkyňa v podanom odvolaní odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, taktiež prvostupňovému súdu vytykala neúplne zistený skutkový stav veci, pretože neboli vykonané dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Za ďalšie nesprávne právne posúdenie a tiež aj odňatie možnosti na konanie pred súdom. V ďalších podrobnostiach poukázala na to, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre stanovenie manželského výživného. Nesprávne prvostupňový súd posúdil schopnosti a možnosti navrhovateľa zapojiť sa do pracovného procesu. Jeho zdravotný stav mu totiž umožňuje pracovať, keď v súčasnosti je navrhovateľ účastníkom rekvalifikačného kurzu na úrade práce, a po jeho ukončení uzatvorí pracovnú zmluvu. Taktiež výdavky vynakladané na mobilný telefón v sume 23,00 Eur, na pevnú linku 26,00 Eur sú nevhodné. Priznanie výživného je tiež v rozpore s tým, že navrhovateľ odopiera odporkyni užívať spoločný byt v čase, keď sú v rozvodovom konaní. Z uvedeného dôvodu je odporkyňa nútená počas pobytu bývať u svojej dcéry, ktorej prispieva na bývanie sumou 100,00 Eur. Odňatie možnosti na konanie pred súdom odvolateľka videla v tom, že sa nemala možnosť vyjadriť na pojednávaní, a preto aj súd nedostatočne preskúmal jej finančné pomery. Súd na pojednávaní vychádzal len z hrubej mzdy, doklady o presných čistých príjmoch a dodatočných odvodových povinnostiach môže odporkyňa predložiť dodatočne na pojednávaní, keďže aktuálne nimi nedisponuje.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O.s.p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O.s.p., v odvolacom konaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil, a to z nasledovných dôvodov:

S prihliadnutím na obsah odvolaní a v ňom vytykaných nesprávností, ktorých sa mal dopustiť prvostupňový súd, sa odvolací súd prioritne najskôr zaoberal otázkou, či postupom prvostupňového súdu nebola odvolateľke - odporkyni odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f O.s.p.)

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva.

V danom prípade z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že na pojednávanie dňa 12.01.2015, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok bola odporkyňa riadne a včas predvolaná, keď termín predvolania prevzala dňa 03.01.2015. Napriek uvedenému odporkyňa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila a ani nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Za daného stavu odvolací súd nedospel k záveru, že by prvostupňový súd svojím postupom, keď vec dňa 12.01.2015 prejednal aj v neprítomnosti odporkyne, odňal tejto možnosť na konanie pred súdom. Pri absencii ospravedlnenia zo strany odporkyne a žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, okresný súd vec správne prejednal aj v jej neprítomnosti, keď následne pri rozhodovaní vo veci samej v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. prihliadol na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy. Inak povedané, okresný súd v rámci vykonania dokazovania vytvoril obom procesným stranám dostatočný procesný priestor pre navrhovanie do dôkazov, oboznamovanie sa a vyjadrovanie sa k nim. V žiadnom prípade neodňal odporkyňu ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. Zároveň, vyššie uvedeným postupom prvostupňového súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 42 ods. 2 Ústavy SR k porušeniu zásady priamosti a ústnosti vykonania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku.

Čo sa týka veci samej odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania obaja odvolatelia - navrhovateľ ako aj odporkyňa konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel v čase svojho rozhodovania k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Súd uviedol, ktoré skutkové zistenia považoval za relevantné a ako ich mal preukázané (z akých dôkazov vychádzal), aké právne normy aplikoval a z akých dôvodov neprihliadol v celom rozsahu na skutkové a právne argumenty prednášané navrhovateľom.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky tak obaja odvolatelia neuviedli žiadne také okolnosti, na základe ktorých by odvolací súd videl dôvody pre zmenu napadnutého rozhodnutia. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania aj odvolací súd bol toho názoru, že životná úroveň účastníkov konania (v čase rozhodovania okresného súdu manželov), ktorí v nežijú v spoločnej domácnosti a nehospodária spoločne nie je rovnaká, z ktorého dôvodu okresný súd správne pri aplikácii ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine uložil odporkyňu povinnosť prispievať navrhovateľovi manželským výživným v sume 100,00 Eur mesačne, ktorá čiastka plne zodpovedá schopnostiam a možnostiam odporkyne, ako povinnej osoby a odôvodneným potrebám navrhovateľa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V súvislosti s vytýkanými skutkovými závermi okresného súdu odvolací súd tiež uvádza, že do obsahu práva účastníka občianskeho súdneho konania vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom v zmysle čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia súdom vykonaných dôkazov, prípadne dožadovať sa ním navrhovaného spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 98/1997). Tiež do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Odvolací súd poukazuje na to, že právna úprava neurčuje, ako má súd dôkazy hodnotiť, uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy tak, aby bola súčasne dodržaná právna úprava, formálna logika a aby rozhodnutie, resp. jeho odôvodnenie, vychádzalo a opieralo sa o zistený skutkový stav, čo v danom prípade bolo splnené.

Jediným dôvodom, pre ktorý odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil, bola tá skutočnosť, že z rozhodovacej činnosti zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo už právoplatne rozvedené, a to rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k 14C/244/2014-28 zo dňa 17.03.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.04.2015. Vzhľadom na zánik manželstva účastníkov konania zanikla

aj ich vzájomná vyživovacia povinnosť, ktorú majú v zmysle ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine. S poukazom na uvedené preto odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že uložil odporkyni povinnosť platiť navrhovateľovi manželským výživným (ktorého výšku určenú prvostupňovým súdom považoval za správnu) za obdobie odo dňa podania návrhu, t.j. od 05.09.2014 do dňa zániku manželstva, t.j. do 30.04.2015. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd aj nanovo ustanovil nedoplatok na výživnom v sume 786,66 Eur (7 mesiacov a 26 dní), ktoré uložil odporkyni zaplatiť navrhovateľovi pri aplikácii ust. § 160 ods. 1 O.s.p. do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Odvolací súd teda neuložil odporkyni povinnosť zaplatiť žalovanú sumu v zákonnej 3-dňovej lehote, a to s poukazom na jej výšku a skutočnosť, že sa jedná o jednorazovú platbu.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd návrhu navrhovateľa vyhovel len čiastočne, v prevyšujúcej časti tento zamietol.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže obaja mali vo veci úspech len čiastočný.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.